

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10Csr/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620200109
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620200109.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou v spore žalobkyne: C. M., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom M. 5, XXX XX M., zast.: JUDr. Andrej Cifra, advokát, so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Súd **zrušuje** rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 744 971, spisová značka SRSAspA 00644/16 zo dňa 10.10.2019.

II. Žalovaný je **povinný** nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 07.01.2020 domáhala, aby súd rozhodol o zrušení rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadeného záujmovým združením právnických osôb Asociácie pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 744 971, spisová značka SRSAspA 00644/16 zo dňa 10.10.2019.

1.1. Svoju žalobu odôvodnila tým, že Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž rozhodol dňa 10.10.2019 rozhodcovským rozsudkom sp. zn. SRSAspA 00644/16, v ktorom zaviazal žalovanú (v predmetnom spore v postavení žalobkyne) na zaplatenie peňažnej pohľadávky spolu s príslušenstvom v prospech spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ktorá svoj nárok odvodila od zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 614603399 zo dňa 01.04.2014. Žalobkyňa napadnutý rozhodcovský rozsudok prevzala dňa 05.11.2019. Žalobkyňa poukázala aj na rozhodcovskú zmluvu zo dňa 01.04.2014, ktorú mala uzatvoriť so žalovaným, a na základe ktorej podal žalovaný žalobu na príslušný rozhodcovský súd. Po vyhodnotení zmluvy o úvere ako spotrebiteľskej zmluvy vyvstáva potreba aplikácie príslušných právnych predpisov vo vzťahu k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, a síce zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní s poukazom na § 45 ods. 1.

1.2. Žalobkyňa dala primárne do pozornosti skutočnosť, že zmluva o úvere je absolútne neplatným právnym úkonom. V zmysle zmluvy o úvere bol dohodnutý úrok vo výške 39,15 % ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (apríl 2014 pri spotrebiteľskom úvere do 5 rokov) dosahovala 13,47 % ročne. Dohodnutý úrok z úveru medzi účastníkmi o 25,68 % prevyšoval priemernú úrokovú mieru úverov poskytovaných v tomto období bankami (cca 2,9 x presahuje úrokovú

sadzbu 13,42 %). Žalovaným uvedená výška úroku v zmluve o úvere je v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka (dobré mravy), ako aj § 39a Občianskeho zákonníka (úžera), a teda nesmie sa priečiť dobrým mravom alebo naplňať skutkovú podstatu úžery, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Neprimeraná odplata za úver ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo a úverový právny úkon za takéto úžerné protiplnenie je ťažko možné podrobiť moderácii. Z celospoločenského hľadiska sú takéto úverové praktiky nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Na základe vyššie uvedeného má žalobkyňa za to, že uvedenie neprimerane vysokého úroku do zmluvy má za následok vznik civilnoprávnej úžery, v dôsledku ktorej dochádza k rozporu s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a § 39a Občianskeho zákonníka, a takýto právny úkon je potrebné považovať za absolútne neplatný. Absolútna neplatnosť spôsobuje neplatnosť zmluvy o úvere s účinkami ex tunc, t.j. ako keby nebola vznikla. Žalobkyňa má tiež za to, že rozhodcovská zmluva nemohla platne vzniknúť z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere ako hlavného záväzku. Nakoľko je odporujúce zákonu neplatné dojednanie hlavného záväzku, nemohol platne vzniknúť ani nárok na rozhodcovské konanie.

1.3. Žalobkyňa ďalej namietala, že pokiaľ by sa konajúci súd nestotožnil s vyššie uvedenou argumentáciou, má za to, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Na základe tejto rozhodcovskej zmluvy došlo k vydaniu rozhodcovského rozsudku, aj keď k tomu nemalo dôjsť, pretože rozhodcovská zmluva nebola platne uzavretá a právomoc rozhodcovského súdu nebola daná. Platné dohodnutie rozhodcovskej zmluvy je možné len individuálne (§ 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka). V danom prípade tomu tak však nebolo, pretože v prípade rozhodcovskej zmluvy ide o formulárový typ zmluvy, pričom žalobkyňa nemohla nijakým spôsobom ovplyvniť jej obsah. Výber rozhodcovského súdu spočíva na zmluvnej strane, ktorá podáva žalobný návrh. Z praxe vyplýva, že v rámci dodávateľsko-spotrebiteľských vzťahoch sú to prevažne dodávatelia, kto využíva možnosť riešenia sporu zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom rozhodcovského súdu, keďže riešením sporu cestou rozhodcovského súdu je vyššia pravdepodobnosť, že im ich uplatňovaný nárok, v mnohých prípadoch nedôvodný, rozhodcovský súd „posväť“ svojím rozhodnutím, ktoré je následne spôsobilé stať sa exekučným titulom. Prostredníctvom následnej exekúcie by mohlo dôjsť k neoprávneným závažným zásahom do majetkovej sféry spotrebiteľa. V súvislosti s vyššie uvedeným žalobkyňa poukázala aj na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.02.2017, sp. zn. 19Co/357/2016.

1.4. Praktickým následkom takto dojednanej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ, v prípade, že dodávateľ podá žalobu na rozhodcovský súd, stráca reálne možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Taktiež riešením sporu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy na rozhodcovskom súde dochádza k obchádzaniu súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

1.5. Rozhodcovskú zmluvu v prejednávanej veci je podľa názoru žalobkyne nutné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak je zmluva vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka, považuje sa za absolútne neplatnú (neplatná ex tunc, t.j. od začiatku). V prejednávanej veci podľa názoru žalobkyne neboli od počiatku splnené podmienky predpokladané zákonom na to, aby bolo možné považovať rozhodcovskú zmluvu za individuálne dojednanú, a teda za platnú. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky žalobkyňa uviedla, že:

- dojednanie rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských zmluvách spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a sú považované za neprijateľné,
- rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Nie súd, ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch. Ak je rozhodcovská doložka súčasťou štandardných zmluvných podmienok, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na jej nekalosť.

1.6. Podľa čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS „zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa“. Súdny Slovenskej republiky už svojou judikatúrou ustálili, že rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, a to pre hrubý rozpor s dobrými mravmi. Príkladom žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 31.05.2011, sp. zn. 20CoE/24/2011, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24.02.2011, sp. zn. 17 Co E/47/2011, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.06.2012,

sp. zn. 4Cdo/195/2011, rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nové Ves zo 04.04.2012, č. k.: 4C/57/2010-409, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011-19, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS SR 60/2011-13, ako aj na závery zverejnených prerokovaní Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

1.7. Keďže zo strany rozhodcovského súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a súčasne aj k odignorovaniu základných princípov ochrany spotrebiteľa, ako aj k zjavnému odignorovaniu všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, sú podľa názoru žalobkyne dané dôvody stanovené v § 45 ods. 1 písm. i) a l) zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

2. Žalovaný na výzvu súdu podľa § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) uviedol, že dňa 01.04.2014 uzatvoril so žalobkyňou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 614603399, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 1.400,- Eur, zvýšený o príslušný poplatok 1.348,- Eur, teda spolu mala zaplatiť čiastku 2.748,- Eur s termínom splatnosti dňa 24.03.2015. Žalovaný podotkol, že žalobkyňa do dňa vyhotovenia vyjadrenia uhradila z predmetnej zmluvy žalovanému 449,- Eur a práve v dôsledku žalobkyňou nesplnenej povinnosti musel žalovaný pristúpiť k uplatneniu práva a vyžadovať splnenie povinností pomocou zákonných prostriedkov. Žalovaný si individuálne dohodol podmienky zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tým, že s odbornou starostlivosťou, ktorú vykonal na základe vyplnenia formulára o overení klienta, boli dojednané podmienky poskytnutia úveru a k tomu dohodnutá výška úveru na základe posúdenia bonity klienta.

2.1. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 614603399 na prednej strane je uvedené nasledovné: „Spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 2.748,- Eur, ak nie je dohodnuté inak, do 24.03.2015 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy nastane dňa 24.03.2015.“. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Žalobkyňa sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazala k úhrade jednej splátky vo výške 2.748,- Eur s termínom splatnosti dňa 24.03.2015. Následne však žalobkyňa požiadala v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - dohody o plnení v splátkach. Žalobkyňa bola dňa 01.04.2014 s predmetnou dohodou oboznámená, na znak čoho ju podpísala, a preto mala vedomosť aj o existencii náležitostí, ktoré v nej následne boli uvedené. Žalobkyňa sa zaviazala uhradiť celkovú čiastku v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 229,- Eur, vždy k 24. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 24.04.2014. Nie je preto možné hovoriť o akejkoľvek absencii náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa dohody o splátkach žalobkyňa zobrala na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) sa vypočíta v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 301,65 %. Dohoda o splátkach oprávňuje spotrebiteľa plniť v splátkach (nie jednorazovo, tak, ako je to ustanovené v zmluve o úvere), na základe ktorých logicky vzrastá aj RPMN. To znamená, že RPMN vo výške 44,79 % stanovená v zmluve o úvere je hodnota vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke. Naproti tomu RPMN vo výške 301,65 %, dohodnutá v dohode o splátkach, predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiadal o plnenie v splátkach tak, ako je tomu aj v predmetnom prípade. Vzorec výpočtu RPMN je navyše jasne a zreteľne uvedený vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. V zmluve o spotrebiteľskom úvere žalobkyňa zobrala na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 44,79 %. Žalobkyňa nesie dôkazné bremeno a jej úlohou je preukázať, v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje, a teda bol by to jediný dôvod, prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov. Výška RPMN je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy s uvedenými vstupnými údajmi, ktoré sú uvedené na zmluve.

2.2. Žalobkyňa vo svojej žalobe tvrdí, že rozhodcovská zmluva predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný toto tvrdenie popiera a uvádza, že rozhodcovská zmluva sa nachádza na samostatnom liste papiera, kde je veľkými písmenami určené, že sa jedná o rozhodcovskú zmluvu.

Okrem iného žalovaný poukazuje na skutočnosť, že v prípade žalobkyne nešlo o prvú zmluvu o úvere uzatvorenú so žalovaným, a teda nie je na mieste poukazovať na nevedomosť žalobkyne a nedostatok skúseností, nakoľko žalobkyňa má lepšiu vedomosť v porovnaní s bežným občanom, nakoľko sú jej dobre známe práva a povinnosti, ako aj náležitosti zmlúv o úvere. V prípade osoby žalobkyne má žalovaný zároveň za to, že sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala (obdobne o tom hovorí i čl. 11 ods. 2 CSP). Žalobkyňa navyše žiadnym spôsobom nebola k podpisu rozhodcovskej zmluvy donútená a podpisy činila bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku.

2.3. Žalovaný zároveň poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013, v zmysle ktorého „nedostatok vážnosti prejavu vôle je daný tým, že sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje a ak by aj existovala, tak v inej kvalite, než to ukazuje jej prejav. K takýmto prejavom vôle patria predovšetkým úkony urobené pri hre, zo žartu a podobne. Dôkazné bremeno, pokiaľ ide o nedostatok vážnosti prejavu vôle, zaťažuje toho, kto konal bez tohto predpokladu platnosti právneho úkonu.“ Žalobkyňa svoju vôľu uzavrieť rozhodcovskú zmluvu potvrdila svojím podpisom. Skutočnosť, že žalobkyňa dodatočne usúdila, že rozhodcovská zmluva je pre ňu subjektívne nevýhodná, ešte nezakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.11.2017, sp. zn. 2Er/1464/2015 a rozsudok Okresného súdu Svidník č.k. 6C/176/2014-75. Nedostatok opatrnosti spotrebiteľa taktiež nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Žalovaný rovnako poukázal na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 12.01.2006, sp. zn. C-361/04 vo veci Claude Ruiz - Picasso a ďalší v. OHIM, podľa ktorého „priemerný spotrebiteľ vykazuje najvyšší stupeň pozornosti vo chvíli, keď si pripravuje a realizuje svoj výber medzi rôznymi výrobkami dotknutej kategórie“. Tým, že zmluvné strany výslovne prejavili vôľu uzatvoriť nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, ktorá tvorí samostatnú listinu tak, že ju podpísali, došlo k jej individuálnemu dojednaniu a z toho dôvodu ju nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku. Skutočnosť, že žalobkyňa kvalifikovaným spôsobom prejavila vôľu uzatvoriť predmetnú rozhodcovskú zmluvu ešte samo o sebe nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne - spotrebiteľa.

2.4. V zmysle uvedeného má žalovaný za to, že rozhodcovská zmluva nepredstavuje neprijateľnú podmienku a teda nie je možné ju posúdiť ako neplatnú a preto navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

3. Žalobkyňa na výzvu súdu podľa § 167 ods. 3 CSP trvala na tom, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou z dôvodu spôsobujúcej značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a ako taká je neplatná, v dôsledku čoho nebola daná právomoc rozhodcovského súdu. V prípade, že rozhodcovská zmluva je neplatnou od počiatku, žiadne následné odstúpenie od už takto od začiatku neplatnej zmluvy možné nie je. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. Výnimkou sú prípady, ak tieto neprijateľné zmluvné podmienky boli individuálne dojednané. Vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve akcentovala, že táto je neprijateľnou podmienkou z dôvodov uvádzaných v žalobe, a súčasne nebola dojednaná individuálne, čo znamená, že takáto podmienka musí byť považovaná za neplatnú. V prípade rozhodcovskej zmluvy ide o formulárový typ zmluvy. Žalobkyňa nemohla nijakým spôsobom ovplyvniť jej obsah. Okolnosti podpisu tejto zmluvy nasvedčujú tomu, že žalobkyňa nebola oboznámená s významom a obsahom rozhodcovskej zmluvy, pričom na druhej strane možno len veľmi ťažko predpokladať, že žalobkyňa v postavení spotrebiteľa si bola vedomá všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie.

3.1. Podľa čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS „Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa“. Podľa čl. 4 ods. 1 smernice 93/13/EHS „Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí“. Žalobkyňa tak žiadala naplniť ciele smernice, podľa ktorej majú štáty zabezpečiť, aby spotrebiteľa nekalé podmienky nezaväzovali (čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Článok 6 ods. 1 smernice je kogentným ustanovením, ktoré je postavené na roveň pravidiel verejného poriadku, na ktorých musí štát a jeho

orgány bezvýhradne trvať (rozhodnutie Asturcom, rozhodnutie Pohotovosť, bod 50). Naplnenie čl. 6 ods. 1 smernice je naplnením jadra ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Podľa rozsudkov Súdneho dvora vo veci 14/83 zo dňa 10. 4. 1984 Sabine von Colson a Elisabeth Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen bod 26 a vo veci 79/83 zo dňa 10. 4. 1984 Doroty Harz proti Deutsche Tradax GmbH bod 26: „avšak povinnosť členských štátov vyplývajúca zo smernice dosiahnuť výsledok stanovený smernicou a ich povinnosť podľa článku 5 Zmluvy prijať všetky primerané opatrenia, všeobecné alebo konkrétne, s cieľom zabezpečiť splnenie tejto povinnosti, je záväzná pre všetky orgány členských štátov, v rámci ich jurisdikcie, vrátane súdov. Z toho vyplýva, že pri aplikácii vnútroštátneho práva a najmä ustanovení vnútroštátneho práva zavedených osobitne s cieľom implementovať smernicu (v prejednávanej veci 76/207), je vnútroštátny súd povinný vykladať svoje vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice s cieľom dosiahnuť výsledok podľa tretieho odseku článku 189.“

3.2. Pokiaľ je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany právneho vzťahu, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Rozhodcovská zmluva je sama o sebe neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Avšak aj samotný článok rozhodcovskej zmluvy, konkrétne čl. II s označením „Predmet zmluvy“, vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom najmä na jej obsah, nakoľko obsahuje neurčité dojednanie predmetu zmluvy, ktoré neprimerane rozširuje predmet zmluvy, a to v neprospech spotrebiteľa. Nielen klauzula o rozhodcovskom konaní je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka), ale aj výkon práv dodávateľa sa prieči dobrým mravom, ak svoje právo uplatnil na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky spôsobujúcej hrubú nerovnováhu, navyše v neprospech slabšieho (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. marca 2011, sp. zn. IV. ÚS 60/2011, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. februára 2011, sp. zn. IV. ÚS 55/2011). Rozhodcovský rozsudok založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke je paaktom.

3.3. K časti vyjadrenia žalovaného ohľadom dohody o plnení v splátkach žalobkyňa uviedla, že žalovaný okrem iného uvádzal aj to, že žalobkyňa mala požiadať v deň podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t.j. dňa 01.04.2014, o možnosť využitia splátkového kalendára - dohody o plnení v splátkach. Pokiaľ sa na túto listinu odvoláva samotný žalovaný, žalobkyňa žiadala, aby súd vyzval žalovaného na jej predloženie a aby táto listina bola zaslaná aj žalobkyni. Ak by sa po predložení dohody o plnení v splátkach ustálilo, že RPMN bola vo výške 301,65 % (ako uvádza žalovaný vo svojom vyjadrení), potom je potrebné prijať alternatívny záver, že úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročný a bez poplatkov. Dôkazné bremeno je jednoznačne na dodávateľovi, ktorý pripravoval zmluvné formuláre.

3.4. Ku kategórii „priemerného spotrebiteľa“ žalobkyňa tvrdila, že zatiaľ je možné ju bohužiaľ vnímať skôr v jej abstraktnej podobe. Je nutné aj vyhodnotiť a vziať v úvahu, či sa žalovaná spoločnosť správala vo vzťahu ku svojmu klientovi ako priemerný dodávateľ s odbornou starostlivosťou, alebo ako podpriemerný dodávateľ s minimálnym záujmom rešpektovať právne predpisy. Spoločnosti ako je aj žalovaný s obľubou poukazujú na definíciu tzv. priemerného spotrebiteľa, avšak nezohľadňujú širšie súvislosti pri začiatkoch tohto druhu podnikania v SR na začiatku 21. storočia, ako napr. nepripravenosť obyvateľstva na tento druh podnikania spoločností, slabá ingerencia štátu pri dohliadaní na dodávateľov finančných služieb, žiadna, resp. minimálna „výchova“ obyvateľstva smerom k finančnej a hodnotovej gramotnosti a zneužívanie tohto stavu zo strany spoločností. Pokiaľ majú súdy Slovenskej republiky prihliadať na správanie tzv. priemerného spotrebiteľa a vyvodzovať z toho prípadné následky v podobe napr. neposkytnutia súdnej ochrany, je nevyhnutné, aby pojem „priemerný“ citlivo vychádzal zo stavu spoločnosti v konkrétnom čase, úrovne jej informovanosti, vzdelanosti a finančnej, či hodnotovej gramotnosti. S názormi žalovaného v jeho vyjadrení žalobkyňa nesúhlasí a naďalej považuje žalobu za dôvodnú v celom rozsahu.

4. Žalovaný v reakcii na výzvu súdu podľa § 167 ods. 4 CSP trval na svojich doterajších písomných podaniach.

5. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 08.07.2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že považuje žalobu v celom rozsahu za dôvodnú, nakoľko rozhodcovská zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom, a to primárne z dôvodu neplatnosti samotnej zmluvy o úvere z dôvodu porušenia § 39, resp. § 39 a Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje konanie v rozpore s dobrými mravmi, resp. upravuje skutkovú podstatu úžery. Mal za to, že vzhľadom k výške ročnej úrokovej sadzby, ktorá bola dojednaná v zmluve o úvere približne 39 %, resp. RPMN v zmluve o úvere je daná približne

vo výške 96 %, následne bola ešte modifikovaná dohodou o splátkach na výšku približne 300 %, z týchto dôvodov mala za to, že zmluva o úvere je absolútne neplatným právnym úkonom a zo strany rozhodcovského súdu došlo k nesprávnemu posúdeniu tejto otázky, čo má následne priamy vplyv aj na rozhodcovskú zmluvu, ktorá mala byť vedľajším dojednaním hlavnej zmluvy o úvere. Pokiaľ je zmluva o úvere absolútne neplatným právnym úkonom, v nadväznosti na uvedené je neplatným aj rozhodcovská zmluva. Na základe uvedeného rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Pokiaľ by súd vyhodnotil zmluvu o úvere ako platný právny úkon, navrhla žalobkyňa posudzovať právnu stránku samotnej rozhodcovskej zmluvy, pričom túto považovala za neprijateľnú zmluvnú podmienku a poukázala na skutočnosť, že vo všeobecnosti inštitút rozhodcovských doložiek a rozhodcovských zmlúv ešte pred právnou úpravou, ktorá upravovala spotrebiteľské rozhodcovské konanie, čiže pred rokom 2015, slúžil predovšetkým k obchádzaniu súdnej kontroly úverových zmlúv, resp. k získaniu majetkového prospechu prostredníctvom tretích osôb, podnikateľských subjektov, a teda rozhodcovských súdov. Z uvedených dôvodov navrhla žalobkyňa rozhodcovský rozsudok zrušiť. Pokiaľ má žalovaný ako dodávateľ za to, že rozhodcovská zmluva bola individuálne dojednaná, dôkazné bremeno je v zmysle ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka práve na ňom. Žalovaný doposiaľ nepreukázal individuálne dojednanie samotnej rozhodcovskej zmluvy a preto ju žalobkyňa považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je tiež nesporné, že ročná percentuálna miera nákladov v dohode o plnení v splátkach bola 301 %, žalobkyňa túto skutočnosť nerozporuje, a preto žalobkyňa netrvala na tom, aby si súd od žalovaného dohodu o plnení v splátkach vyžiadal.

6. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, pričom svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Súd preto vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného v súlade s § 180 CSP.

7. Súd po oboznámení sa so žalobou, pripojenými listinnými dôkazmi a vyjadreniami strán sporu zistil tento skutkový stav:

8. Žalobkyňa ako dlžníka so žalovaným ako veriteľom uzatvorila dňa 01.04.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver 1.400,- Eur s celkovými nákladmi spotrebiteľa vo výške 1.348,- Eur, spolu 2.748,- Eur, úrokom 39,15 % ročne, administratívnym poplatkom 799,90 Eur, RPMN 96,29 %, priemernou hodnotou RPMN 44,79 % a so splatnosťou do 24.03.2015.

9. Medzi stranami sporu dňa 01.04.2014 bola uzatvorená aj rozhodcovská zmluva podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

10. Podľa čl. II. bodu 1 rozhodcovskej zmluvy zo dňa 01.04.2014, všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 614603399 uzatvorenej dňa 01.04.2014 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú zo zmlúv súvisiacich s uvedenou úverovou zmluvou alebo zo zmluvných vzťahov zabezpečujúcich uvedenú úverovú zmluvu, ako sú napríklad ručiteľské vyhlásenie, dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, dohoda o zmluvnej pokute, záložná zmluva na hnutelné a nehnuteľné veci, dohoda o vyplnení zmeniek, zmenka, dohoda o uznaní dlhu, zmluva o zabezpečovacom postúpení pohľadávky a spory, ktoré vzniknú z uplatnenia práv z týchto vzťahov, budú riešené:

a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálem rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúma iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu,

b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky; ak žalujúca zmluvná strana podala žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

11. Podľa čl. II. bodu 2 rozhodcovskej zmluvy zo dňa 01.04.2014, zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie ktoréhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode I tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovacia podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na

všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

12. Podľa čl. II. bodu 3 rozhodcovskej zmluvy zo dňa 01.04.2014, zmluvné strany sa dohodli, že ktorákoľvek zo zmluvných strán má právo odstúpiť od tejto zmluvy aj bez uvedenia dôvodu, a to v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy. Odstúpenie od zmluvy musí byť v písomnej forme doručené v uvedenej lehote druhej zmluvnej strane.

13. Zo spisu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, sp. zn. SRSAspA 00644/16 má súd preukázané, že dňa 08.01.2016 žalovaný ako žalobca doručil súdu návrh na začatie rozhodcovského konania. Listom zo dňa 03.11.2015 žalovaný vyzval žalobkyňu k označeniu rozhodcovského súdu. Následne žalovaný žalobkyni oznámil výber Stáleho rozhodcovského súdu. Uznesením Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 26.01.2016 bola vyzvaná žalobkyňa na žalobnú odpoveď. Žalobkyňa doručila Stálemu rozhodcovskému súdu žalobnú odpoveď dňa 24.05.2016, v ktorej žiadala žalobu zamietnuť, uviedla, že z dlžnej sumy uhradila 249,- Eur a ďalej uvádzala skutočnosti, ktoré uviedla aj v žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

14. Stály rozhodcovský súd zriadený pre Asociáciu pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 744 971 dňa 10.10.2019 žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 1.151,-Eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.156,- Eur od 25.03.2015 do 04.05.2016, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.151,- Eur od 05.05.2016 do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 33,- Eur, a to v mesačných splátkach vo výške 40,- Eur vždy k poslednému dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozhodnutia, až do úplného zaplatenia dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá. Nárok na náhradu trov rozhodcovského konania sa žiadnemu z účastníkov rozhodcovského konania nepriznal. V odôvodnení rozhodcovský súd konštatoval, že bola podaná žaloba zo strany žalovaného, že zo strany žalobkyne mu bola doručená písomná odpoveď. Závazkový vzťah medzi stranami sporu vyhodnotil ako absolútny obchod z titulu uzatvorenej zmluvy o úvere, s tým že zmluva o úvere obsahuje podstatné údaje vyžadované zákonom, úrok a administratívny poplatok však vyhodnotil ako neprimerané a použil ustanovenia § 52, § 53, § 517 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 a § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a § 273 Obchodného zákonníka. Z obsahu spisu nie je zrejmé, kedy bol rozhodcovský rozsudok žalobkyni doručený. Žalobkyňa JM. v žalobe, ktorou iniciovala tento spor, uviedla, že sa tak stalo dňa 05.11.2019, pričom žalovaný POHOTOVOSTĚ, s.r.o. túto skutočnosť nerozporoval, preto ju súd považuje za nespornú.

15. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 01.04.2014 (ďalej len „zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“), účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

- a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,
- b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
- e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala

potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonával navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom,
k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Podľa § 45 ods. 3 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l). Ak sa dôvod zrušenia rozhodnutia vzťahuje len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, ak je dotknutú časť možné oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku.

17. Podľa § 46 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok bol opravený podľa § 42, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

18. Podľa § 46 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, doručený rozhodcovský rozsudok nadobudne právoplatnosť až po uplynutí lehoty na podanie žaloby podľa odseku 1, a ak je žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku podaná, až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku.

19. Podľa § 73 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 01.04.2014 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

24. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

25. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to

na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

26. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

29. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

30. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

31. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

32. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

33. Z vykonaného dokazovania, po vyhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti mal súd preukázané, že žaloba žalobkyne je dôvodná.

34. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobkyňa prevzala rozhodcovský rozsudok dňa 05.11.2019, pričom žalovaný POHOTOVOSTĚ, s.r.o. túto skutočnosť nerozporoval, preto ju súd považuje za nespornú. Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná na tunajšom súde dňa 07.01.2020, teda v lehote troch mesiacov od doručenia rozhodcovského rozsudku, tak ako predpokladá ustanovenie § 46 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

35. Je nepochybné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 614603399 uzavretá medzi stranami sporu dňa 01.04.2014, je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a taktiež sa na ňu vzťahujú zákonné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, keďže žalobkyňa v tomto vzťahu vystupovala ako fyzická osoba - spotrebiteľ a žalovaný vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ.

36. Zásadnou otázkou v tomto spore je, či rozhodcovská zmluva uzatvorená medzi stranami sporu dňa 01.04.2014, na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc, je platná.

37. Z obsahu zmluvy vyplýva, že rozhodcovská zmluva má síce povahu osobitnej zmluvy, ide však o formulárový typ zmluvy, ktorá bola vopred vypracovaná veriteľom (dodávateľom), ktorý tento formulár používa vo viacerých prípadoch určitého druhu a neurčitého počtu a spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť jej obsah. Na strane žalovaného je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ - v danom prípade žalobkyňa, si individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. Nie žalobkyňa má dokázať, že nedošlo k individuálnemu vyjednaniu, ale žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno túto skutočnosť preukázať. V tomto smere neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy, podporujúce záver o individuálnom

vyjednaní rozhodcovskej zmluvy. Ak by si žalobkyňa individuálne vyjedнала rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjedнала aj podmienky arbitráže. Žalovaný si dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky nesplnil. Individuálne dojednanie je také, kde spotrebiteľ má reálnu možnosť ho neprijať, odmietnuť, hoci ho pripravil dodávateľ. V tomto prípade však súd nemá preukázané, že neprijatím, odmietnutím rozhodcovskej zmluvy by nedošlo k zhoršeniu postavenia žalobkyne. Súd sa neuspokojil so skutočnosťou, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na samostatnom papieri, že v zmluve bolo uvedené, že žalobkyňa má právo do 10 dní odstúpiť od zmluvy. Vzhľadom na súdnu prax v obdobných sporoch je pravdepodobné, že neuzatvorením rozhodcovskej zmluvy by žalobkyni úver poskytnutý nebol. Dôležitosť rozhodcovskej zmluvy spočíva v tom, že v prípade neplnenia zo strany povinného dochádza automaticky k podávaniu návrhov zo strany veriteľa na rozhodcovský súd, ako tomu bolo aj v tomto prípade.

38. Pritom aj možnosť výberu spôsobu riešenia sporu dlžníkom je podľa názoru súdu len zdanlivá, keď vo väčšine prípadov určuje spôsob riešenia prípadného sporu a v prípade rozhodcovského konania aj osobu rozhodcu žalovaný ako veriteľ. V prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských úverov je na strane žalobcu veriteľ, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ podľa zmluvy síce mal možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, avšak podaním žaloby v rozhodcovskom konaní veriteľom stratil možnosť domáhať sa právnej ochrany pred všeobecným súdom. Úpravu, zmluvne zakotvenú žalovaným do rozhodcovskej zmluvy formou rozvázovacej podmienky, súd posúdil ako nekalú povahu dojednania o možnosti riešenia sporov. Voľba rozhodcovského súdu bola uskutočnená jednostranne. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania súd vidí v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto bude riešiť spor zo spotrebiteľskej zmluvy, je v tomto prípade veriteľ, čiže žalovaný, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred predformulovanej rozhodcovskej zmluve.

39. Rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to tým, že v prípade podania žalobného návrhu dodávateľom núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred rozhodcovským súdom, ktorý vopred vybral dodávateľ a zbavuje ho možnosti riešiť spor pred všeobecným súdom. V rozhodcovskej zmluve je síce uvedené, že svoje právo môžu strany uplatniť aj pred všeobecným súdom, čo však už po podaní návrhu na rozhodcovský súd nie je možné.

40. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že rozhodcovská zmluva je v rozpore so zákonom a spĺňa podmienky neprijateľnej zmluvnej podmienky (§ 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka), vyvoláva v zmysle odseku 5 citovaného ustanovenia neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, a to neplatnosť absolútnu. Len na okraj súd poznamenáva, že od neplatného právneho úkonu nemožno odstúpiť. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že predložená rozhodcovská zmluva je neplatným právnym úkonom. Obdobný právny názor vyslovil vo svojom rozhodnutí napríklad Krajský súd v Žiline sp. zn. 11CoSr/2/2019 zo dňa 17.12.2019 alebo Krajský súd v Prešove sp. zn. 3Co/132/2016 zo dňa 31.08.2017.

41. Z vyššie uvedeného dôvodu súd žalobe žalobcu vyhovel a rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, spisová značka SRSAspA 00644/16 zo dňa 10.10.2019 zrušil, avšak tento dôvod zrušenia subsumoval pod ustanovenie § 45 ods. 1 písm. e) o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že zákonné ustanovenie § 45 ods. 3 zákona o spotrebiteľskom konaní ukladá súdu v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku preskúmať ex officio, či sú tu dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l).

42. Súd vo väzbe na dôvody vymedzené v žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku preskúmal aj údaje o úroku a ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Úroková sadzba je v zmluve zo dňa 01.04.2014 uvedená sadzbou 39,15 % ročne. Takto dojednaná úroková sadzba predstavuje viac ako trojnásobok priemernej sadzby poskytovanej bankami v obdobných úverových vzťahoch (z informácií dostupných na portáli Národnej banky Slovenska je zrejme, že v mesiaci apríl 2014 bola priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov so splatnosťou do 1 roka vo výške 11,30 %), teda táto dohoda je v rozpore s korektívom dobrých mravov zakotveným v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo

dňa 26.04.2012 vyslovil, že „neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Moderácia neprimerane vysokých úrokov súdom neprichádza do úvahy, keďže s poukazom na § 41 OZ možno oddeliť od zmluvy dojednanie o úroku, avšak obsah tohto dojednaní tvorí nedeliteľný celok, preto dohodu o úroku súd považuje za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 OZ, nakoľko výška úroku je dojednaná v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na tieto skutočnosti má súd za to, že dohoda o takejto úrokovej sadzbe je neplatná, nakoľko sa prieči dobrým mravom. S poukazom na rozpor úrokov z dobrými mravmi možno dospieť k záveru, že úroky neboli uvedené v zmluve a teda zmluva neobsahuje náležitosť vyžadovanú ustanovením § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch.

43. Zároveň súd preskúmal aj výšku RPMN. Táto je v zmluve o úvere uvedená vo výške 96,29 %, z čoho vyplýva, že veriteľ požadoval za poskytnutie peňažných prostriedkov na obdobie jedného roka odplatu tak v úrokoch, ako aj poplatkoch vo výške takmer 100 % poskytnutej čiastky. Takto vysokú mieru nákladov súd považuje za náklady neprimerane vysoké a vzhľadom na výšku poskytnutej sumy, dobu poskytnutia peňažných prostriedkov a celkovú sumu, ktorú má spotrebiteľ vrátiť, je potrebné takúto sumu považovať za sumu rozpornú s dobrými mravmi, čo obzvlášť platí v prípade RPMN uvedenej v dohode o splátkach, ktorá bola stanovená vo výške cca 301 %.

44. Následkom absencie alebo nesprávne uvedeného údaju o náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, následkom čoho má veriteľ voči spotrebiteľovi nárok len na vrátenie toho, čo podľa zmluvy dostal. Túto skutočnosť však rozhodcovský súd vo svojom rozhodnutí zohľadnil, keď posúdil zmluvne dohodnutú výšku úroku a výšku administratívneho poplatku za neprimerané a žalovanému (spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) priznal len právo na zaplatenie sumy 1.151,- Eur (úver 1.400,- Eur - 249,- Eur, t.j. čo žalobkyňa zaplatila), zákonných úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty vo výške 33,- Eur. Preto súd nevidí dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 45 ods. 1 písm. i) a l) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa mala v spore plný úspech, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).